

Til: NTNU

Dato: 17. Januar 2020

Tekna NTNU: Høringsuttalelse «Innspill til revidering av IPR-politikk ved NTNU»

Vi viser til invitasjon til høringsinnspill datert 27.11.2019, referanse 2019/37923. Den tematikk som er fokusert i arbeidsgruppen og presentert i forslag til revidert politikk er relevant og viktig for mange av våre medlemmer.

I 2018 presenterte Menon en rapport med tittel «Incentiver for kommersialisering av forskning» (Menon, rapport 9/2018) i samarbeid med NIFU og UiB. Forskning rundt kommersialisering, et stort antall intervjuer, dialog med referansegruppe samt fakta-analyser dannet grunnlag for rapporten. Vår vurdering er at denne rapporten gir et meget godt faktagrunnlag, og vi vil trekke frem følgende funn knyttet til kommersialiseringsaktivitet ved universitetene:

«Omfanget av og lønnsomheten i aktiviteten er fortsatt lav, sett opp mot de ambisjoner man har gitt uttrykk for gjennom nærings- og kunnskapspolitikken de senere år. Verdiskaping og antall arbeidsplasser som kan henføres direkte til spinouts og lisenser fra universitetene de siste 20 årene utgjør en svært liten andel av verdiskapingen og sysselsettingen i næringslivet» (Menon, 2018, side 2).

Fra 2003 ble det såkalte lærerunntaket fjernet fra arbeidstakeroppløsningsloven. I praksis betød dette flytting av rettigheter fra ansatte til arbeidsgiver. Menon beskriver effekten som følger:

«Forskningen på effekter av fjerning av lærerunntaket i Norge, Danmark, Tyskland og USA indikerer at reformen (reduisert inntektsandel) har virket klart disinsentiverende på forskernes kommersielt rettede aktivitet. Dette må tolkes i retning av at en reduksjon av andelen av inntekter som går til forskerne faktisk har en markant effekt på viljen til å kommersialisere forskningsresultater. Dette er også nylig bekreftet i andre typer analyser av forholdene i Canada» (Menon, 2018, side 25).

Med dette som utgangspunkt vil vi kommentere det fremlagte forslag til retningslinjer for IPR ved NTNU.

- 1) I følgebrevet skrives at en vil gi større andel av inntekter fra IPR til oppfinner. Vi mener dette vil være en hensiktsmessig endring og i tråd med den viktigste anbefaling i Menon-rapporten. Dessverre finner vi ikke denne intensjonen konkretisert eller tilstrekkelig beskrevet i forslag til retningslinjer.

- 2) NTNU ønsker å overta langt større ansvar for IP knyttet til studentarbeid, med formuleringer som «under enhver omstendighet ha rett til å overta» i avsnitt 6.3. Vår vurdering er at en går for langt i å kreve rettigheter for studenttilknyttede utviklingsarbeid.
- 3) I følgebrevet uttrykkes «revidert IPT-politikk involverer linjeledelsen i større grad» (side 3). Det er ikke beskrevet en systematisk reduksjon i TTOs rolle. Dette er utfordrende av to grunner. For det første legges det til rette for lite effektivt dobbeltarbeid gjennom både NTNUs lederlinje og TTO. For det andre vil konsekvensen bli at idehavere vil møte flere barrierer og aktører rundt seg, der det er nærliggende å forvente at økt rolle for lederlinjen medfører redusert innflytelse for ansatte/idehaver(e).
- 4) Rettigheter til undervisningsmateriale skal nå flyttes fra den enkelte til NTNU. Dette er en betydelig endring fra dagens regelverk. Vi anser en slik endring som demotiverende og lite hensiktsmessig. Mye av dette materialet vil ha «et klart personlig preg», noe som har vært respektert i tidligere regelverk.

I sum medfører det forslag som er lagt frem at NTNU gjennom linjen skal ha en større rolle på bekostning av idehaver, noe som i utgangspunktet har vært tenkt ivarettatt gjennom TTO. Dette medfører spørsmål rundt behovet for og rollen til TTO. Studentenes rettigheter foreslås svekkes samtidig som enkeltansattes eierskap til undervisningsmateriale fjernes. Når det gjelder mulige økte eierandeler til oppfinner er dette ikke konkretisert. Delvis skisseres også mer byråkratiske rammer rundt avtaler og prosesser.

Tekna NTNU mener de forslag som er lagt frem vil svekke motivasjon og interesse for kommersialisering med utgangspunkt i ansatte ved NTNU. Dette vil redusere kommersialisering knyttet til den forskning som gjøres og svekker ivaretagelse av den del av samfunnsoppdraget som handler om å bidra til innovasjon og verdiskaping. Det ville vært en klar fordel om de analyser og vurderinger som ble presentert i Menon-rapporten i større grad hadde dannet grunnlag for forslaget til ny IPR-politikk ved NTNU.

Med vennlig hilsen

Øystein Moen

Nestleder, Tekna NTNU